

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Tėvų pareigos: vaiko globa ir bendravimo teisės**Tėvų pareigos: vaiko globa ir bendravimo teisės**

Tėvų valdžia – tai visos jų teisės ir pareigos vaiko ir jo turto atžvilgiu. Tėvų valdžios sąvoka įvairiose valstybėse narėse skiriasi, tačiau paprastai ji apima vaiko globą ir lankymo teises. Jei esate tarptautinė pora, turinti vieną ar daugiau vaikų ir dabar skiriatės, turėsite susitarti dėl jų globos.

Kur pradėti?**Kas yra globos teisės? Kas yra globa?**

Kol tėvai gyvena kartu, paprastai vaikų globa yra bendra. Tačiau skyrybų arba gyvenimo skyrium atveju tėvai turi nuspręsti, kaip šios pareigos bus vykdomos ateityje.

Tėvai gali nuspręsti, kad vaikas gyvens pakaitomis su abiem tėvais arba tik su vienu iš tėvų. Pastaruoju atveju kitas iš tėvų paprastai turi teisę tam tikru nustatytu laiku lankyti vaiką ir su juo bendrauti.

Globos teisės taip pat apima kitas teises ir pareigas, susijusias su vaiko švietimu ir priežiūra, įskaitant teisę prižiūrėti vaiką ir jo turtą. Paprastai tėvų pareigas vaikui atlieka tėvai, tačiau yra atvejų, kai tėvų pareigos gali būti perduotos įstaigai, kuriai yra patikėtas vaikas.

Kas sprendžia dėl globos ir bendravimo teisių?

Tėvai gali priimti sprendimą šiais klausimais bendru sutarimu. Jei tėvams susitarti nepavyksta, gali padėti tarpininkas arba advokatas. Jei norite susirasti tarpininką, galite pasinaudoti nuoroda šio puslapio apačioje.

Jei tėvai negali pasiekti susitarimo, jiems gali tekti kreiptis į teismą. Teismas gali nuspręsti, kad abu tėvai turi teisę į vaiko ar vaikų globą (bendra globa) arba kad globa priskiriama vienam iš tėvų (išimtinė globa). Tuo atveju, kai globos teises turi tik vienas iš tėvų, teismas gali priimti sprendimą dėl kito iš tėvų bendravimo teisių.

Tarptautinės poros atveju ES taisyklėmis nustatoma, kuris teismas yra atsakingas už bylos nagrinėjimą. Norėdami susirasti atsakingą teismą, galite pasinaudoti nuoroda šio puslapio apačioje.

Visų pirma bendromis ES taisyklėmis siekiama išvengti situacijos, kai tėvai, gyvenantys skirtingose šalyse, kreipiasi į kiekvieno jų šalyje esantį teismą, kad toje pačioje byloje nebūtų priimti du sprendimai. Paprastai teismas, atsakingas už sprendimą dėl tėvų pareigų, globos ir lankymo teisių, yra vaiko nuolatinės gyvenamosios vienos šalies teismas.

Ar teismo sprendimas bus vykdomas kitoje ES šalyje?

Sprendimų pripažinimo ir vykdymo mechanizmas užtikrina, kad kompetentingam ES teismui išdavus pažymėjimą, teismo sprendimas būtų taikomas ir kitose ES šalyse. Taip tėvų pareigas turintiems asmenims ar institucijoms yra lengviau naudotis savo teisėmis.

2022 m. rugpjūčio 1 d. arba vėliau pradėtosiose bylose dėl tėvų pareigų nereikia specialių procedūrų, kad priimtas sprendimas būtų vykdytinas kitose valstybėse narėse – tai padeda palaikyti vaiko ir abiejų tėvų santykius. Iki 2022 m. rugpjūčio 1 d. pradėtosiose bylose dėl tėvų pareigų priimti sprendimai vis dar gali reikėti paskelbti sprendimą vykdytinu.

Kokios ES taisyklės taikomos?

Taisyklės, pagal kurias sprendžiami tarpvalstybiniai vaikų ir jų tėvų klausimai, įtrauktos į 2019 m. birželio 25 d.

Tarybos reglamentą (ES) 2019/1111 („Briuselis IIb“) dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo. Reglamentu pakeičiamas **Reglamentas (ES) Nr. 2201/2003 („Briuselis IIa“)**, kuris vis dar taikomas byloms, iškeltooms prieš pradėdant taikyti Reglamentą (ES) 2019/1111 2022 m. rugpjūčio 1 d. Šios taisyklės taikomos visiems vaikams, neatsižvelgiant į tai, ar jie gimę santuokoje, ar ne.

Reglamentas „Briuselis IIa“ yra ES teisminio bendradarbiavimo su santuoka ir tėvų pareigomis susijusiose bylose kertinis akmuo. Šis reglamentas taikomas visose ES šalyse, išskyrus Daniją.

Reglamento „Briuselis IIb“ taikymo praktinis vadovas pateikiamas šioje svetainėje: [ETT leidiniai](#)

Norėdami gauti išsamios informacijos apie šalį, pasirinkite atitinkamos šalies vėliavą.

Susijusios nuorodos

[Tarpininko paieška](#)

[Atsakingo teismo paieška](#)

[Perskaitykite lankstinuką](#)

[Pažeidžiamumas](#)

[Vaiko teises reglamentuojančios Europos teisės vadovas](#)

[Vadovas praktikuojantiems teisininkams: Tarpvalstybinis susitarimų, pasiektų dėl šeimų bylų, kurios yra susijusios su vaikais, pripažinimas ir vykdymo užtikrinimas](#)

Paskutinis naujinimas: 14/06/2023

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.